

Правила

за работа на Консорциума и управление на Националната научна програма „Интелигентно растениевъдство“

- I.** Настоящите Правила са предназначени да урегулират работата на Консорциума от научни организации, при изпълнението на Националната научна програма (ННП) „**Интелигентно растениевъдство**“ на Министерството на Образованието и Науката (МОН), одобрена с Решение на Министерски Съвет № 866/26.11.2020 г.
- II.** Настоящите Правила са предназначени да подпомогнат управлението и администрирането на ННП от страна на водещият партньор по ННП „**Интелигентно растениевъдство**“, в съответствие с възлагателното писмо на министъра на образованието и науката, изх. № 0419-78/10.12.2020 г.
- III. Правилата следва да осигурят:**
- (1) Последователна и качествена работа на Консорциума от научни организации, посочени в Програмата с цел нейното изпълнение.
 - (2) Прозрачност на процедурите за дейностите на Консорциума и неговия ръководен орган – Изпълнителния Съвет (ИС), както и ефективната и качествена работа на научните колективи, изпълняващи научните задачи по Програмата.
 - (3) Целесъобразност, балансираност и обосновааност на отпуснатите публични средства за научните изследвания и измеримостта на научната и социално-икономическа ефективност от изпълнението на финансираните научни задачи по Програмата.
- IV. Конституиране на Консорциум за изпълнение на Програмата**
- (1) Консорциумът се състои от най-малко 9 научни организации и висши училища с най-висок капацитет в областта на Програмата, които заявят готовност за изпълнение на конкретни задачи от нея в съответствие с възприетите показатели и индикативни параметри.
 - (2) Водещият партньор в Консорциума е Аграрен Университет - Пловдив.
 - (3) Предефинираните партньори в Консорциума са Българска академия на науките (БАН), представлявана от нейните звена - Институт по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ), Институт по механика (ИМех), „РСТ-ТТО“ (Институт за космически изследвания и технологии (ИКИТ) и ЦИНСО-БАН), Селскостопанска академия (ССА) и нейните структурни звена, Тракийски Университет - Стара Загора (ТрУ), Русенски Университет „Ангел Кънчев“ (РУ), Национален институт по метеорологи и хидрология (НИМХ), Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ (ВВМУ).
 - (4) Асоциирани партньори са Национална Асоциация на зърнопроизводителите, НИК Електроникс ООД, Хайкад инфотех ООД, Университет по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ).
 - (5) С решение на ИС на Консорциума и по предложение на партньорските организации, към консорциума се допуска и присъединяването на други асоциирани партньори, които могат да допринесат за постигане целите на Програмата.
 - (6) При наличие на повече от една водеща организация Изпълнителният съвет избира водещия партньор, който да координира дейностите за изпълнение на Програмата.

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- (7) Националната програма се изпълнява за три годишен период, който започва след подписване на Партньорско Споразумение (ПС) между партньорите в Консорциума. Признават се разходи извършени от датата на подписване на споразумение между водещия партньор и МОН за финансиране на дейностите по Програмата.
- (8) Консорциумът се управлява от Изпълнителен съвет (ИС) с представители на организациите партньори.

V. Изпълнителен Съвет

- (1) ИС подпомага Консорциума в изпълнение на задачите и дейностите на Програмата.
- (2) Водещият партньор организира и подпомага провеждането на регулярни срещи на ИС с представители на всички Партньори най-малко на всеки 6 (шест) месеца. **На заседанията на ИС могат да бъдат канени и Компонент-координаторите на Програмата и други служители на партньорски организации, имащи отношение към нейното изпълнение, както и надзорните служители по Програмата от страна на МОН.**
- (3) Регулярните срещи се свикват с 14-дневна писмена покана (писмената форма, за която ще се счита за спазена и в случай, че последната е изпратена по имейл). Поканата следва да съдържа датата, часът и дневния ред с въпросите за обсъждане. С цел избягване на съмнение в рамките на така провежданите срещи могат да бъдат обсъждани всички въпроси относно напредъка по Програмата, достигнатите резултати, възникналите права по интелектуална и индустриална собственост, както и всеки друг въпрос, пряко или косвено касаещ развитието на Програмата.
- (4) Партньорите се задължават да участват в заседанията на ИС и да вземат активно участие в провежданите дискусии. Регулярното отсъствие от 2 (две) последователни заседания се счита за съществено нарушение и може да послужи като основание за прекратяването на правото на участие на съответния Партньор в Програмата, респективно - на прекратяването на СПОРАЗУМЕНИЕТО с него.
- (5) Всички заседания на ИС ще се считат за редовни, а решения, приети по време на тяхното провеждане - за задължителни и за останалите Партньори в случай, че последните са приети с мнозинство повече от половината от поименният състав на ИС.
- (6) За всяко заседание на ИС води протокол от водещият партньор. Протоколът се подписва от председателя и членовете на ИС и от секретаря на ИС, предложен от водещия партньор на Програмата. Протоколите и приложенията към тях се съхраняват от водещия партньор на Програмата и са с публичен достъп, след отправяне на съответното искане. Протоколът следва да съдържа датата, мястото на провеждане на заседанието, участващите Партньори и представителите, които ги представляват, предварително обявения дневен ред, проведените дискусии по него и взетите решения. **Протоколът може да бъде под формата на запис на онлайн заседание, който в последствие служи за основа на писмен протокол, който се предоставя на партньорите и МОН, след отправяне на съответното искане.**
- (7) В случай, че Водещият партньор не предприеме необходимите действия по свикване на регулярната среща в 2-седмичен срок от изтичане на кореспондиращия 6-месечен срок, всяка от Страните може да свика останалите Партньори по реда и процедурата подробно предвидена по-горе.
- (8) Асоциираните партньори имат право да присъстват на заседанията на ИС, да изказват становища и дават предложения, но са без право на глас при гласуването на решения.

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- (9) ИС извършва своята дейност на основата на подписано Партньорско Споразумение, което съдържа:
- а) Настоящите Правила за работа;
 - б) Работен и Финансов план, който включва разпределение на дейностите по Програмата (като водещ принцип е съвместното им изпълнение), **в това число** разпределението на финансовите средства за изпълнението на предвидените дейности, в съответствие с научните задачи в РП на Програмата, според приноса на всеки партньор за изпълнение на залегалите индикатори и очакваните резултати, разпределението на финансовите средства за първата и всяка следваща финансова година, както и комуникационен план и правила за достъп до получените в Програмата научни резултати и апаратура;
 - в) Правилата за разпределение на правата по интелектуална собственост между партньорите;
 - г) Информационна и Комуникационна Стратегия (ИКС) за разпространение на резултатите от научноизследователската и развойна дейност на Програмата;
 - д) Принципът за избягване на двойно финансиране на дейностите по научните задачи и работни компоненти. Законните представители на партньорските организации подписват декларация за отсъствие на двойно финансиране при изпълнение на дейностите по работните пакети на Програмата. Декларацията е приложение към Споразумението за партньорство.
- (10) На свое заседание, ИС одобрява представените Работен и Финансов План за всяка следваща година, от срока за изпълнение на Програмата.
- (11) ИС може да препоръча оптимизиране на научните задачи в предефинираните Работни Пакети и тяхното финансиране, ако прецени заявеното желание за съвместна работа на научни колективи от организациите партньори възможностите на научния персонал и наличния инфраструктурен капацитет и финансова обезпеченост.
- (12) Към финансовия план се представя финансова обосновка на исканите средства по видове разходи за всеки от етапите, ако такива са предвидени.
- (13) ИС осигурява прозрачност на процедурите, гарантира целесъобразността, балансираността и обосноваването на отпуснатите публични средства за научните изследвания и измеримостта на научната и социално-икономическа ефективност от изпълнението на финансираните научни задачи по Програмата.
- (14) ИС се ръководи от Председател на ИС и Координатор на научната програма.
- (15) Председателят се предлага от водещият партньор на Програмата.
- (16) Председателят на ИС се избира чрез явно гласуване от членовете на ИС.
- (17) Председателят на ИС:
- а) организира и ръководи оперативната дейност на ИС в съответствие с приетите от ИС решения;
 - б) следи за изпълнението на съгласуваните и приети от ИС и неразделна част от Партньорското споразумение и Анекси, в т.ч. работен и финансов план, Правилник за работа на Консорциума и управление на ННП, Указания за финансово управление, Информационна и комуникационна стратегия (ИКС), Правила за управление на интелектуалната собственост (ПУИС) и Декларация за отсъствие на двойно финансиране;

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- в) упражнява контрол по процедурите за мониторинг и оценка на изпълнението на финансираните дейности;
 - г) докладва на ИС за ефективното управление и използване на научната инфраструктура финансирана от Програмата;
 - д) представя на ИС шестмесечния отчет и годишния отчет за изпълнение на решенията на ИС и за изразходването на публичните средства на Програмата;
 - е) решава всички останали административни въпроси, които не са от изключителната компетентност на ИС.
- (18) Координаторът се предлага от водещият партньор на Програмата.
- (19) Координаторът се избира чрез явно гласуване от членовете на ИС.
- (21) Координаторът на Програмата:
- а) организира и ръководи оперативната дейност на Програмата в съответствие с приетите от ИС решения;
 - б) представя на ИС шестмесечния отчет и годишния отчет за изпълнение на решенията на ИС и за изразходването на публичните средства на Програмата;
 - в) решава всички останали административни въпроси, които не са от изключителната компетентност на ИС.
- (22) ИС следва да осигури достатъчно квалифициран персонал за навременно извършване на всички дейности и процедури по управление на Програмата, в т.ч.
- а) мониторинг на дейността на научните колективи работещи по Програмата;
 - б) анализ и отчитане на изпълняваните научни задачи по Програмата осигуряване на нейната устойчивост;
 - в) финансова отчетност.
- (23) ИС съгласува финансов ресурс за административно обслужване и управление на Програмата в размер до 7% от годишните общи разходи на Програмата.
- (23) ИС следи за избягване на двойно финансиране на дейности и дублиране на научно оборудване.
- (24) Председателят, координаторът, членовете и секретарят на ИС получават годишно възнаграждение, което се определя от ИС.
- (25) За всяка година от изпълнението на Програмата, водещият партньор, съгласувано с ИС, представя към МОН междинен (шест-месечен) и годишен отчет за извършената работа, в който се упоменават информация за управлението на Програмата и за предприетите дейности за изпълнението на възложените задачи, степента на достигане на целите и предложения за актуализиране на работната програма с конкретни количествени стойности на индикаторите.
- (26) ИС изисква от Координатора годишния отчет за напредъка от изпълнение на Програмата.
- (26) Годишният отчет трябва да съдържа:
- а) годишен анализ на степента на постигане на целите на Програмата като цяло и по отделните научни задачи в Работните Пакети;
 - б) оценка на количествените показатели в резултат от изпълнението на Програмата, като обобщение на оценките на Оперативни координатори на Компоненти и Ръководителите на Работните Пакети на Програмата, вкл. научните, наукометричните и социално-икономически параметри. В края на втората година от Програмата, колективите по РП, следва да представят изпълнение на най-малко 75% от

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

параметрите по заложените индикатори за отчитане на резултатите от изпълнението на Програмата;

в) оценка на качеството на изпълнение на одобрените работни задачи, като обобщение на оценките на Оперативните координатори на Компоненти и Ръководителите на Работните Пакети на Програмата;

г) оценка на прозрачността и целесъобразността на разходването на публичните средства за предвидената в Програмата научна дейност и оценка на ефективността на научните резултати;

д) анализ на актуалното състояние и съвременните тенденции в дадената научна област, изводи и препоръки за оставащия период на Програмата, включително предложения за актуализация с конкретни количествени стойности на индикаторите, на база резултати от цялостното изпълнение на Програмата за съответната отчетна година;

е) изводи, заключения и препоръки по отношение на правилното и целесъобразно изразходване на средствата, публикационната дейност на научните колективи, резултатите на младите учени, както и социално-икономическия ефект в отговор на адресираните в Програмата обществени предизвикателства и повишаване на доверието в системата на научните изследвания и иновации (НИИ).

VI. Изисквания към научните колективи, изпълняващи Работните Пакети (РП) по Компоненти

- (1) Изпълнението на предвидените в Програмата и одобрени от ИС научни задачи се извършва по Работните Пакети във всеки Компонент и научните задачи във всеки РП.
- (2) Изпълнението следва принципа на съвместното изпълнение от научни колективи, включващи водещи учени (с най-висок принос съгласно WoS и SCOPUS в научната продукция на съответната организация) на организациите партньори в Консорциума.
- (3) При изпълнението на конкретния РП не е задължително участието на представители на всички организациите партньори, а следването на принципа на най-високите научни достижения в областта, наличен опит и споделена научна инфраструктура в областта, и възможностите за най-качествено извеждане на научната задача.
- (4) За всеки от Компонентите и РП в тях ИС определя колектив, който включва:
 - Оперативен координатор на Компонента (Компонент-Координатор);
 - Ръководител на РП;
 - **Ръководител на научна задача/ научна тема (по целесъобразност);**
 - Участници в екипа по РП **и съответните научни задачи/теми** – учени и специалисти с достижения в научната област на Компонента, което се потвърждава с приложена професионална биография и списък с публикации по тематиката или близка до нея; докторанти и постдокторанти (прилага се професионална биография и списък с публикации) и студенти, представители на браншови организации, НПО или бизнеса, които работят в областта на Компонента на Програмата.
 - Изисквания към участниците в екипа:
 - **Компонент-Координаторът** и Ръководителят на РП трябва да бъде учен, притежаващ образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, с необходимата за успешното изпълнение на съответния РП научна и управленска компетентност, удостоверена чрез професионална автобиография, научни публикации, притежание на патенти (ако е приложимо) в

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

съответната научна област. Един учен не може да бъде ръководител на повече от един РП в рамките на Програмата. Един **Компонент-координатор** може да бъде и участник в научен колектив в съответния Компонент на Програмата.

- В научните колективи могат да участват и учени от установени в чужбина научни организации.
- (5) Изпълнението на предвидените в Програмата и одобрени от ИС научни задачи по Работни пакети се възлага на **Компонент-координаторите** (КК) и ръководителите на РП на Програмата.
- (6) КК на Компоненти и Ръководителите на РП се предлагат от организациите партньори в Програмата и се избират от ИС с обикновено мнозинство от всички присъстващи членове на ИС.
- (7) При избора на КК, ИС следва да осигури балансираност по отношение на представителността на организациите партньори в Консорциума.
- (8) КК са отговорни за:
 - а) формирането на научните колективи за изпълнението на научните задачи, одобрени от ИС за изпълнение в рамките на конкретния РП.
 - б) представянето на синтезиран работен план и финансов план за съответния Компонент по Образец – Приложение № 4 към Споразумението за партньорство, предоставен от Координатора на Програмата.
 - в) Работният План, освен описанието на изпълнението на дейностите по научните задачи от всеки един от партньорските организации, трябва да включва и:
 - **Кратък план за разпространение на резултатите от научно-изследователската дейност**, Информационна и комуникационна стратегия за разпространение на резултатите от НИРД на Програмата, чрез научни мрежи и партньорства (налични или създадени в резултат от консорциума) на научни организации, участващи в Програмата, а също и под формата на научни публикации или презентации на български и международни научни форуми (конгреси, симпозиуми, конференции, кръгли маси и др.), организиране на срещи с потенциалните обществени потребители на резултатите като земеделски производители, фирми от ИТ и агросекторабраншови организации, неправителствени организации, мерки за засилването на участието на научните организации в Европейски/международни изследователски програми и проекти.
 - При публикации в научни издания или презентации на научни форуми, трябва да изразява благодарност от страна на определен научен колектив към МОН и отбелязва Националната научна програма, като предоставящи средствата за провеждане на съответното научн изследване или получаването на определен научен продукт. В ситуация, в която колективът получава финансиране от две донорски организации, трябва да се изкажат благодарности и до двете организации, но да се упоменат конкретните дейности, за които е получено финансирането от двете организации.

На основата на текста в чл. 10, ал. 7 от партньорското споразумение, следва да се изписва текст, че съответната публикация/патент/модел/сорт или други са в резултат на изпълнение на Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство“, финансирана от МОН. Текстовете трябва да се изписват на български или английски език по следните начини:

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- Настоящото изследване (публикация/ патент / модел/ сорт/ презентация или други) се подкрепя (подкрепя частично) от Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство“ на МОН, одобрена с Решение на МС № 866/26.11.2020 г.
- This work was supported/(partially supported) by the Bulgarian Ministry of Education and Science under the National Research Programme „Smart crop production” approved by Decision of the Ministry Council №866/26.11.2020 г.
- This work was supported by the Bulgarian Ministry of Education and Science under the National Research Programme „Smart crop production” approved by Decision of the Ministry Council №866/26.11.2020 г. and by /quote the other source of financing/.

Първият вариант на английски език е, когато има един „Acknowledgment”, а втория вариант е, когато са два. Повече от две благодарности не се допускат.

- Мерки за **трансфер на получените резултати и знания към съответните управленски органи** на национално или регионално равнище (разработване на научно обосновани стратегии и програми за устойчиво икономическо и социално управление в областта на селското стопанство).
 - Мерки за **стимулиране на мултидисциплинарно партньорство** между изследователски екипи с различна научна насоченост.
 - Мерки за **включване на повече заинтересовани страни** (multi-actor approach), като бизнес партньори и неправителствени и браншови организации, в изпълнението на отделните научни задачи на Програмата.
- г) мониторинга на качеството на работните процеси и практики, включително разходването на одобрените финансови средства, прилагани от съвместните научни колективи през отчетния период.
- (9) КК могат да бъдат подпомагани от административен секретар.
- (10) КК и Ръководителите на РП изготвят 6-месечни **научни отчети в срок, определен от ИС. В научните отчети** те представят приноса на отделните научни колективи в РП и на отделните научни задачи в него. **Отчитат се научноизследователската и развойна дейност, както и напредъка по критериите за комуникация и експлоатация на Програмата (на базата на показателите упоменати в Анекс 1 по-долу) за постигане на нейните цели. Научните отчети се изготвят по Указания за изготвяне и представяне на научен отчет за изпълнение на научните задачи (Приложение 8), предоставени на КК и Ръководителите на РП от Координатора на Програмата. КК, Ръководителите на РП и научните колективи могат да поставят и препоръки към дейностите, резултатите и целевите индикатори, както и към изпълнението на Програмата.**
- (11) Всяка от 9-те партньорски организации (съответният финансов отдел) изготвя междинни (6-месечни) и Годишни финансови отчети в срок, определен от Координатора на Програмата.
- (12) **На свое заседание**, ИС одобрява Междинните или Годишните Отчети и след това координатора ги предава на МОН.
- (13) Към ИС действа **по целесъобразност** Технически комитет (ТК), като хоризонтален координиращ орган на ниво Компонентите и РП, чиято задача е да синхронизира работата на научните екипи в рамките на задачите на отделните РП, на отделните компоненти и на Програмата като цяло, а също и унифициране и постигане на

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

съвместимост на методи на измерване, използваната апаратура и формата на получаваните данни.

- (14) Съставът на ТК включва по един представител от РП, ръководител, заместник.
- (15) ТК осигурява техническата и методическа съвместимост на провежданите изследвания за повишаване качеството на работата и за успешното използване на резултатите.
- (16) **Ръководителят/отговорникът на научната задача/ научната тема е длъжен да подпомага Ръководителя на съответния РП в неговата административна и управленческа дейност, включително по отношение на качествено изпълнение на предвидените научни задачи, изпълнението на информационната и комуникационна стратегия, плана за разпространение на резултатите от научно-изследователската дейност, както и навременното представяне на междинните и годишни отчети.**
- (17) **Промяна в работен колектив на даден Работен Пакет (РП), чрез включване или изключване на научен работник (или редови служител) от съответната научна организация по време на изпълнението на Програмата, и който не е бил включен в списъка на работния колектив при подаването на проектното предложение, би могло да бъде осъществено, след подаване на писмено или електронно заявление от Ръководителя на РП до КК на съответния Компонент, който го изпраща до Координаторът на Програмата.**
- (18) **В заявлението трябва да бъдат изложени съответните мотиви, включващи необходимостта от включване на учения (докторант, студент или опитен учен) в определено направление, вида дейност, която учения ще изпълнява и за какъв период от време, както и да се отговори на условието за липса на двойно финансиране (ако съществува такова) за извършване на едни и същи научни задачи, за които този учен е получил средства от друга научна програма и/или от ННП ИР. Ако е предвидено заплащане само от ННП ИР, то разходите трябва да бъдат в рамките на одобреният от МОН и отпуснат бюджет на съответната партньорска организация за съответния етап.**
- (19) **Координаторът на Програмата преценява и евентуално потвърждава заявлението, за което уведомява ИС, и след одобрение от ИС, прилага заявлението към досието/архива на Програмата.**

VII. Мониторинг върху изпълнението на Програмата

- (1) Мониторингът се осъществява на две нива:
 - а) проверки, анализи, изготвяне на междинни и финален доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на Програмата;
 - б) документална или техническа проверка на място от представители на МОН или оценка за изпълнението на Програмата от външна организация.
- (2) Разходите за мониторинг, при необходимост от такива, са в рамките на разчетените средства по Програмата.
- (3) С цел да следи за изпълнението на отговорни към обществото и икономиката изследвания и с оглед повишаване на социалното и икономическото въздействие на получените резултати МОН ще сформира Надзорен съвет (НС) за всички програми, включващ представители на изпълнителната и местна власт, бизнеса, заинтересовани съсловни организации и НПО. Надзорният съвет ще наблюдава и контролира работата

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

по изпълнението на програмите и ще насочва дейностите им към постигане на максимална ефективност и полза за обществото.

- (4) За координация и мониторинг на различните програми се сформират и екипи от представители на Министерството на образованието и науката. Те ще участват в работата на ИС и НС без право на глас при вземането на решения. При необходимост ще извършват документална и техническа проверка на място и периодично на всеки 6 месеца ще изготвят доклад за резултатите от наблюдението върху изпълнението на Програмата, за степента на достигане на целите и показателите, както и за направените финансови разходи. Този доклад може да завършва с препоръки за продължаване, промяна или спиране изпълнението на съответната програма, включително и необходимите условия за това.
- (5) За мониторинг изпълнението на Програмата се определя администратор – служител на МОН, който периодично на всеки 6 месеца изготвя доклад за резултатите от наблюдението върху изпълнението на Програмата, степента на достигане на целите и показателите, както и направените финансови разходи. Периодичният доклад завършва с препоръки за продължаване или спиране изпълнението на Програмата, включително и необходимите условия за това.
- (6) Администраторът на Програмата има право да присъства на всички заседания на Изпълнителния и Надзорния съвет или заседания на Координаторите на отделните РП на Програмата без право на глас и събира данни за изпълнението на Програмата и за финансовите разходи, както от изготвените от изпълнителя отчети съгл. т. 5 от Програмата, така и от собствените си наблюдения.

VIII. Финансиране на Програмата

- (1) Финансирането на Програмата се извършва от МОН на базата на подписано между МОН и водещия партньор споразумение, което е придружено от одобрените от партньорите финансов и работен план.
- (2) Финансовите средства за осигуряване изпълнението на дейности по Програмата се разпределят съгласно сключено между участниците Партньорско споразумение с приложен работен и финансов план.
- (3) Финансирането на партньорските организации е обвързано с изпълнението на включените в предвидените в РП дейности и със степента на достигане на заложените резултати.
- (4) Предоставянето на финансирането за извършване на одобрените научни задачи по РП се извършва след предоставянето на одобрените средства за съответната година на Програмата от МОН на водещия партньор.
- (5) Водещият партньор предоставя средствата към отделните организации партньори, Оперативни координатори на даден Компонент на два транша – аванс от 50% от одобрените разходи за годината, за изпълнение на ЕТАП 1 (с продължителност 6 месеца) и остатък от 50% за ЕТАП 2 след одобрение на разходите и резултатите от ЕТАП 1. Средствата от Водещия партньор се предоставят единствено след извършено финансиране от МОН.
- (6) Администрирането на разходите, свързани с работата на научните колективи, се извършва пряко от счетоводството на съответната организация партньор към която са насочени одобрените средства, като разходването на тези средства е в съответствие с действащите държавни счетоводни изисквания.

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- (7) Административните разходи се осигуряват от общите непреки разходи на Програмата, като се разпределят на годишна база с решение на ИС. 50% от непреките разходи се използват за управленски и административни разходи от водещия партньор и 50% от непреките разходи се разделят между останалите партньори в консорциума.
- (8) Крайният срок за предоставяне на Отчета от Оперативните координатори към Координатора на Програмата по ЕТАП 1 и ЕТАП 2 е 20 дни, считано от датата на приключване на този етап. Съдържанието на Отчета за ЕТАП 1 е по показатели, посочени в Анекс 1 на този Правилник. Отчетът се придружава с доклад за финансовите разходи.
- (9) Компоненти на Програмата, получили на междинния отчет (ЕТАП1) оценка „отличен“, „много добър” или „добър” се финансират за следващия етап в пълния размер, предвиден в договора. Финансирането на ЕТАП 2.
- (10) Компоненти, чиято оценка е „задоволителен“, се намалява с 30% от средствата за ЕТАП 2, предвидени във Финансовия План, за което се подписва допълнително споразумение към Партньорското споразумение
- (11) При незадоволителна оценка на ЕТАП 1 или на окончателния отчет на проекта Изпълнителният съвет може да вземе решение за частично или пълно възстановяване на получените средства, включително и на получените възнаграждения.
- (12) Скалата, критериите и показателите за оценяване се разработват от ИС.
- (13) Разходи, направени в периода между етапите на Програмата, ако има такива, са допустими след приемане и одобрение от ИС и Надзорния Съвет и се отчитат при отчитане на следващия етап.
- (14) По време на изпълнението на научните задачи е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Тези обстоятелства могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на Оперативните Координатори на Компонентите. Възможните изменения на бюджета могат да доведат до увеличаване или намаляване на исканата сума по настоящата процедура, но само в рамките на одобреният годишен Финансов План.
- (15) ИС, по предложение в писмена форма на КК на Компонент, може да прави промени във финансовия план чрез прехвърляне между различните групи допустими преки разходи при условие, че преразпределението не надвишава 10% от общия размер на допустимите преки разходи за съответния етап на РП и не нарушава максималните стойности, определени в т. VIII (14) на тези Правила.
- (16) Специфичните допустими разходи за изпълнение на Програмата се определят като:
 - а) Преки разходи за: персонал; командировки; дълготрайни материални и нематериални активи, включително апаратура; външни услуги, пряко свързани с изпълнението на Програмата; материали, консумативи и други допустими разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта.
 - б) Възнагражденията на участници в научния колектив: всяка партньорска организация, заплаща възнаграждение на съответния нейн служител (учен), на базата на участието му в съответния Работния Пакет, след подписване на допълнително споразумение към основния трудов договор; възнагражденията могат да бъдат до 40% от преките допустими разходи за изпълнението на етапите в РП; възнаграждения и съответните осигурителни плащания от страна на работодателя на млади учени за работа по докторска дисертация, свързана с темата на Програмата, на постдокторанти

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

или на учени, които са наети с финансиране от Програмата на основен трудов договор в партньорска организация; и възнаграждения на другите участници на колектива и съответните осигурителните плащания от страна на работодателя само в степента и за времето, за което членовете на екипа са ангажирани в работа по конкретния научноизследователски РП, в рамките на максималното допустимо работно време съгласно Кодекса на труда и подзаконовите нормативни актове.

в) Разходите за командировки могат да бъдат до 15% от преките разходи, включителноприсъщите разходи за командировки на членове на научния колектив за изпълнение на дейностите (пътни, дневни, квартирни, медицинска застраховка, виза, такса право на участие в конференции, разходи за трансфер летище-хотел), разходи за посещения на учени от чужбина в базовата или в партньорска организация за изпълнение на дейности, свързани с Програмата при условията на краткосрочна мобилност (поемане разходите за командировка).

г) Дълготрайните материалниактиви (ДМА), включително апаратура, инструменти и оборудване и разходи за дълготрайни нематериалниактиви (софтуер и информационни продукти) могат да бъдат до 20% от преките разходи: те са приемливи разходи за Програмата в пълен размер, само доколкото закупените активи са необходими за осъществяване на научните изследвания по Програмата и са извършени при спазване на условията на Закона за обществените поръчки. Бенефициентите заприхвалят закупените по Програмата активи като своя собственост в съответствие с действащото законодателство и счетоводните стандарти. Бенефициентът носи отговорност за съхраняването и експлоатацията на оборудването и активите, необходими за изпълнението на Програмата, с грижата на добър стопанин. Той се задължава да: създаде необходимите условия – организационни, материални, кадрови, сервиз, консумативи и други, осигуряващи нормална експлоатация на апаратурата; осигури достъп до специализираната апаратура на организациите партньори в РП **на Програмата**; води регулярно дневник за натоварването и експлоатацията на закупеното оборудване; **осигури достъп до ДМА по Програмата на външни физически и юридически лица, след съгласуване със и под надзора на съответната партньорска организация в Програмата.**

- да не прехвърля закупените ДМА в собственост на трети лица по време на изпълнението на Програмата и в срок до 3 години след нейното завършване, да разпространява максимално резултатите, получени в резултат на експлоатацията на ДМА.

д) Външните услуги, пряко свързани с изпълнението на Програмата, могат да бъдат до 15%.

е) Материали, консумативи и други допустими разходи, пряко свързани с изпълнението на Програмата - до 40% от преките разходи, включително разходи по широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, например чрез преподаване, бази данни или публикации със свободен достъп, или софтуер с отворен код, извършени пряко във връзка с изпълнението на РП.

ж) Резервен фонд за покриване на рискове - до 5% от преките разходи, одобрени на всеки компонент на Програмата на годишна база.

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- з) Непреки разходи: разходи за обслужване на Програмата от водещата и партньорските организации; разходи за финансов одит на Програмата (административно обслужване на Програмата от водещата и партньорските организации - до 7% от стойността на общите разходи, а за одит – до 1%).
- (17) Изисквания за допустимост на разходите:
- а) да са извършени от одобрен бенефициент (партньорска организация по Програмата) или избрана от него външна организация;
 - б) да са целесъобразни и да са извършени за дейности, включени в РП;
 - в) да са финансово обосновани и законосъобразни в съответствие с националното законодателство;
 - г) да са необходими за изпълнението на Програмата и да отговарят на принципите за добро финансово управление - публичност, прозрачност и реалистичност на предвидените разходи, съчетано с икономичност, ефективност и ефикасност;
 - д) да са действително извършени в периода от влизането в сила на договора за предоставяне на финансирането до края на срока на изпълнението на Програмата;
 - е) да са отразени в счетоводната и данъчната документация на бенефициента (партньорската организация);
 - ж) да могат да се установят и проверят по вид и размер и да са проследими на базата на водената счетоводна отчетност;
 - з) да бъдат подкрепени с оригинални разходооправдателни документи и документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно националното законодателство;
 - е) да не са финансирани от друг източник, включително по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, финансирана с публичен ресурс, включително ресурс на Европейския съюз.

IX. Управление на риска

- (1) При възникване на обстоятелства, които налагат оттеглянето на един или повече от организациите партньори, членове на Консорциума, това трябва да стане в писмена форма до Председателя на ИС. След обсъждане и приемане на аргументите за оттеглянето и финансовите последици от него, ИС може да прехвърли изпълнението на научните задачи на друг партньор в консорциума или на външен (асоцииран) партньор, ако това е целесъобразно и води до качествено и в срок изпълнение на научните задачи.
- (2) При възникване на обективни или субективни обстоятелства, които налагат промяна в състава на научните колективи, изпълняващи отделните РП, поради:
- здравословни проблеми,
 - бременност и майчинство,
 - несправяне с поставените научни и други задачи, и
 - други, изискващи отпадане на отделни участници и замяната им с други участници, или добавяне на нови за успешното извеждане на научните задачи, по доклад на КК, ИС може да вземе решение за извършване промяната.
- (3) ИС може да разреши отпускането на допълнителни средства от резервния фонд за покриване на рисковете от възникнали обстоятелства, налагащи допълнително финансиране – промени в цени на ДМА, материали и консумативи, допълнителни разходи за възнаграждения или командировки и други. Отпускането се предлага за

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

одобрение по Доклад на КК до Председателя на ИС, в който се описват аргументите за това.

(4) Форсмажор.

1. ‘Форсмажор’ означава всяка ситуация или събитие, което:

- а) не позволява, на която и да е от партньорските организации, научни колективи или екипи да изпълняват задълженията си по Споразумението между МОН и АУ, и между АУ и партньорските организации, в т.ч. извънредно положение в страната;
- б) е било непредвидимо, изключително и извън контрола на партньорите в Консорциума на ННП-ИР;
- в) не се дължи на грешка или небрежност от тяхна страна, и
- г) се оказва неизбежно, въпреки че се упражнява надлежно старание то да бъде избегнато.

2. Всяка ситуация на форсмажор трябва незабавно да бъде официално уведомена от ИС на Консорциума до всички партньори, като се посочва естеството, вероятната продължителност и предвидимите ефекти. Трябва надлежно да се посочат и нормативните актове (национални, институционални, международни), които разпореждат и регламентират форсмажорната ситуация.

3. Партньорите в Консорциума трябва незабавно да предприемат всички необходими стъпки, за да ограничат или смекчат евентуалните щети, поради форсмажор:

- а) ИС на ННП-ИР могат да преминат в режим на дистанционно управление на работата на консорциума до отпадане на форсмажорните обстоятелства.
- б) Партньорските организации в Консорциума, Компонент-координаторите, Ръководителите на Работни пакети и Ръководителите на научни задачи да документират надлежно и подробно обстоятелствата, свързани със забавянето на изпълнението на научните задачи, разписани и одобрени в Работния и Финансов План за съответната година, причинени от форсмажора и свързаните с него рестрикции засягащи работата им.
- в) Мерките по адресиране на форсмажора ще се решават от ръководствата на всяка партньорска организация, според инструкциите в самата организация и тези на национално ниво. При осигурена възможност, научните колективи в Компонентите и РП на ННП-ИР да продължат да извършват работа в рамките на предвидените научни задачи, според приетият годишен Работен и Финансов План. При възникнали обстоятелства и проблеми, Ръководителите на РП и Компонент-координаторите да реагират адекватно и според ситуацията, т.е. ако има необходимост от отлагане на предвидени мероприятия, извеждане на опити в лаборатория или при полски условия, те да бъдат отложени във времето или техният формат да се промени, за да не се допуска риск от задълбочаване на форсмажора. Планирането на предстоящите дейности, обработката на някои научни и приложни данни/резултати, отчитането на дейности, написване на научни публикации, или изпращане на доклади за бъдещи научни събития, или други дейности може да продължи.
- г) При възникване на всякакви въпроси, които трябва да бъдат уточнявани от водещият партньор или ИС на Програмата, те трябва своевременно да се изпращат до ИС и Компонент-координаторите, за да може максимално бързо да се вземат адекватни решения – може временно само по електронен път или по телефона.

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

- д) Ръководители на РП и ръководителите на научните задачи да се информират регулярно за трудности при извеждане на задачите и доброто управление и разходване на предвидените годишни финансови средства. При необходимост, да докладват на Компонент-координаторите.
 - е) Партньорските организации в Консорциума да направят всичко възможно, за да възобновят изпълнението на споразумението и годишния Работния и Финансов План възможно най-скоро след отпадане на форсмажора.
 - ж) Водещият партньор в Консорциума АУ-Пловдив може да съгласува с ИС текст на насоки към колективите на Програмата, във връзка с продължаване работата на Консорциума при форсмажорни обстоятелства. Насоките и/или други съобщения да бъдат публикувани своевременно и на Интернет-страницата на ННП-ИР.
 - е) Партньорите, възпрепятствани от форсмажора да изпълнят задълженията си по Споразумението, не могат да се считат за виновни за тяхното нарушение.
4. Партньорите в Консорциума и ИС могат да предприемат всички необходими стъпки и да поискат насоки за действие на ННП при форсмажор от страната по Споразумението, т.е. МОН, включително искане за отлагане изпълнението на определени задачи, отлагане на отчитането на напредъка на Програмата и други.

Х. Решаване на възникнали въпроси и спорове

- (1) При възникване на въпроси от страна на научните колективи, те да се отнасят до Ръководителите на РП и/или КК на Компонентите.
- (2) Координаторът на Програмата изслушва и взема отношение по поставените въпроси или ги поставя за обсъждане на ИС.
- (3) Координаторът и членовете на ИС имат ангажимент да осигурят условия за избягване на конфликт на интереси.
- (4) Ако въпросите и споровете са от компетенцията на МОН, Координаторът на Програмата се обръща към членовете на наблюдаващият Програмата екип на МОН.

Анекс 1.

Препоръчителни показатели за отчитане на научните, научно-приложните и социално-икономически резултати от изпълнението на Програмата (по Работни Пакети и съответните одобрени за финансиране научни задачи в тях):

1. Въздействие и ефикасност на изпълнението на задачите в Работния план на Научната програма за развитието на научните изследвания и иновациите в България.
2. Целесъобразност и ефективност на съвместното използване през отчетния период на научни инфраструктури.
3. Подробно описание на научните резултати (патенти, публикации, модели, технологични решения, методологии и др.) през отчетния период, които са в резултат на изпълнението на научните задачи, финансирани от Програмата:

Показатели за изпълнението на Програмата и съответните индикативни параметри:

- Брой научни публикации в специализирани списания и/или научни поредици с импакт-фактор (IF) и/или импакт-ранг (SJR) - 35
 - Брой разработени и предложени стратегии, модели и технологични решения - 15
 - Брой участия в национални и международни научни форуми и изложения - 50
 - Брой мероприятия за популяризиране на получените резултати (конференции, семинари, кръгли маси, информационни дни) - 7
 - Брой на млади учени, докторанти и студенти, участвали в Програмата - 20
 - Брой изградени международни научни мрежи - 2
 - Брой бизнес партньори, привлечени в изпълнение на Програмата - 7
 - Брой становища на индустрията за интерес и подкрепа на тематиката на Програмата и заявили желание за съвместни проекти - 6
 - Брой браншови и други организации, привлечени за изпълнение на Програмата - 4
4. Подробно описание на научните резултати през отчетния период, използвани в иновационни проекти.
 5. Описание на ефективността на дейността по осъществявания контрол на изпълнение и отчитане на финансираните научни задачи.
 6. Описание на включването и приноса на млади учени и докторанти, и тяхното представяне на научни форуми в страната и чужбина.
 7. Описание на публичността на резултатите от заложените изследвания в престижни научни международни издания и научни форуми в страната и чужбина, и изграждане на широки международни контакти с учени от цял свят.
 8. Описание на социално-икономическият ефект, който може да включва:
 - а) количествени показатели за измерване на ефекта от сътрудничеството на изследователските организации с бизнеса:
 - средства, получени по време на отчетен период от сключени с български или чуждестранни предприятия договори;
 - брой фирми (кълстери, бизнес платформи и др.) с действащи (партньорски) договори за съвместни изследвания в определен географски и икономически регион в България;
 - брой на младите и на опитни изследователи, участващи в изпълнението на договорите;
 - иновационни технологии, материали, функциониращи във фирмите в резултат на

Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство”

договорите;

- нови лаборатории, оборудвани и функциониращи полеви или експериментални станции;
- новосъздадени работни места;
- други показатели.